

**Проф. Николай Изов, ректор
на Националната спортна академия:**

НСА е сред лидерите на спортното образование в Европа

Проф. Николай Изов, ректорът на НСА "Васил Левски", даде интервю за "Спринт" по повод 80-годишнината на висшето учебно заведение, която се отбелязва през 2022 г.

ТЕКСТ: НИКОЛАЙ КРЪСТЕВ

ФОТОГРАФИЯ: НСА

Проф. Изов, тази година Националната спортна академия „Васил Левски“ навършва осем десетилетия от създаването си. Как се проектира тази много сериозна възраст върху обърканото време, в което живеем? И какъв

е акцентът при отбелязването на впечатляващата годишна върху историята или върху бъдещето?

– Школата на НСА има зад гърба си здрава морална и културна традиция. Академията в момента със своята концепция за обучение е един от шестте разпознаваеми

спортни университета в света. В Европа това са Кьолн, Москва, Минск, Киев и НСА, добавяме и университета в Пекин... Но за нас 80-годишнината няма как да е само история. Сега сме в период, който буквално ни задължава да продължаваме да следваме нашата отговорност да прилагаме принципите на българ-

БЕЗЦЕННИЯТ НИ КАПИТАЛ ВИНАГИ СА БИЛИ МЛАДИТЕ ХОРА

ската школа в спортното образование в днешното „странно“ време. Важно е да се каже, че 80 години за един университет въобще не са толкова много – та класическите университети по света имат зад гърба си поне по 300-400 години. Но пък Националната спортна академия за тези осем десетилетия преживя много, създаде и съгради много, на базата на което смятам, че днес е съвсем реално да се каже – НСА „Васил Левски“ е сред лидерите на спортното образование в Европа.

През 1942 г. е създадено Държавното висше училище за телесно възпитание (б.а. – ДВУТВ, предшественикът на НСА) под покровителството на цар Борис III и с подкрепата на родни спортни дейатели. Училището в началото няма собственост. Ръководи се и се администрира от един апартамент под наем в София на ул. „Раковски“. Учебният процес се води на доброволно предоставени бази от спортните организации и от военните. В същото време обаче ДВУТВ разполага с един безценен капитал – младите хора на България. И тогава, и днес важи принципът, че в кризисни времена оцелява и продължава развитието си този, който може да изготви концепция и да намери сили, възможности и средства да я превърне в реалност. Академията показва, че не само има концепция, но я изпълнява успешно. Точно това се случва днес в НСА и мисля, че този факт няма как да не е основният акцент при отбелязване на нашата осемдесета годишнина. Накратко – стъпили на опита и мъдростта на нашите предшественици, градим качествено и модерно настояще с визия и мисъл за бъдещите поколения.

– Какво бихте отличили като най-важно от днешното лице на Националната спортна академия „Васил Левски“?

– Академията формира отго-

ворност и уважение на нашите студенти и преподаватели към българското общество и България. Убеден съм, че това е двустранен процес, защото много важна характеристика за добрите специалисти на Академията е, че са подготвени личности, ангажирани освен с пряката си работа и с развитието на обществото. Това се вижда много ясно през всичките 80 години досега, в които НСА формира специалисти, които създават и развиват българския спорт и спортна наука и се реализират успешно както в България, така и в чужбина. И като цяло са активни

личности с позиция.

Нашата основна мисия е да разпространяваме спортната култура в обществото. Във всички възможни посоки – в областта на образованието, на педагогиката, на здравеопазването, в елитния спорт... Също така и в спорта за всички, в заниманията с хора със специални потребности, в спортния мениджмънт, спортната анимация, туризма и други. НСА има отговорността да поддържа организацията на спортната система в страната и това ни превръща в националноопределящ фактор в тази област.

В същото време Националната спортна академия днес може би е най-проспериращият университет в България във всяко едно отношение. Не само в образователната и научната сфери, но и в социалната си политика и инфраструктурното си развитие.

Последните две години на криза за целия свят ние оползотворихме, инвестирайки огромни усилия в реновирането и модернизацията на нашата учебно-спортна и

Част от кампуса на НСА в Студенски град в столицата

социално-битова база. Кампусът ни в Студентски град вече е един оазис с открити и закрити спортни съоръжения, зелени зони и площи, които се ползват не само от академичната ни общност в образователно-спортния процес, а и от съгражданите ни за спорт и отдих. Напълно е обновена и учебната ни база в Блок 18.

В сърцето на София изцяло обновени, с абсолютно изпълнени условия за енергийна ефективност, са учебните ни бази на ул. „Гургулят“ – емблематична за всеки наш възпитаник преди години, както и Учебно-плувната – басейн „Мадара“. Вложихме много за подобрения и в планинските ни учебно-спортни бази на Пирин, Витоша и Боровец, както и на Водно-учебната ни спортна база в Несебър.

Обновихме и осъвременихме изцяло социално-битовите условия на живот на нашите студенти, спортисти и преподаватели – студентско общежитие Блок 15, хранителния блок в кампуса и Блок 70, продължаваме в предвидените срокове мащабния ремонт

на студентско общежитие Блок 61. Тук е моментът да изкажа нашата огромна благодарност към държавата в лицето на министерствата на образованието и науката, на регионалното развитие и благоустройството, на младежта и спорта, на туризма и на здравеопазването, които повярваха в нас с предоставяне на национално и европейско финансиране. А ние изпълнихме успешно и продължаваме да изпълняваме проектите, които защитихме.

Не е пресилено да се каже, че мащабът на днешните ни инвестиции ще прати Национална спортна академия на ново стъпало от развитието ѝ. Това са все важни предпоставки, даващи възможност професионализмът на преподавателите и ентузиазмът на студен-

тите да продължат да бъдат в основата на ефективен и интересен учебен процес и на високо равнище на работа в научната сфера.

Не мога да пропусна и изключително добрата работа на колегите от Медицинския център и Центъра за научна и приложна дейност в спорта, които във времето наложиха високи стандарти и професионализъм в работата със спортисти и треньори, в проверката, в анализа на нивото на спортна подготовка, в научните изследвания и други важни за спорта дейности.

– Как ще бъде отбелязана 80-годишнината?

– Всички събития през годината са под знака на тази светла годишнина и празник за огромното семейство на Академията в Бъл-

Изцяло обновената и модернизирана учебна база на НСА на ул. Гургулят“

гария и по света. Веднага, когато обстановката и противоепидемичните мерки на национално ниво позволиха, организирахме заедно с община Банско тържествена среща по случай годишнината, на която поканихме възпитаници на Спортната академия от региона, както и настоящи студенти. Дойдоха над сто души от Банско, Разлог и Добринище. Стана емоционален празник, на който официалната част включваше награди, а неофициалната – интересни спомени, взаимно уважение и почит. Честно да ви кажа и досега ме побиват тръпки. Отдавна не бях усещал уникалния дух на голямото и сплотено семейство на НСА „Васил Левски“ (досега ДВУТВ, ВИФ) и за мен е чест да мога отново да го изживея благодарение на нашите колеги и възпитаници. Предстои подобни срещи да има в Сандански и в други градове на страната.

Със собствена организация и с нашата подкрепа на базата ни в Несебър се събраха над 140

колеги по случай 40-годишнината от завършването на випуск 1982. Беше приятно и затрогващо, както е винаги в нашите среди.

Ще има още събития, но кулминацията е планирана за края на годината – 2 и 3 декември, с провеждането на Третия международен научен конгрес „Приложни науки в спорта“, който ще е под патронажа на г-жа Мария Габриел – еврокомисар по иновациите, научните изследвания, културата, образованието и младежта. Очакваме наш специален гост да бъде президентът на Международния олимпийски комитет Томас Бах. Ще има сериозно присъствие, не само спортно, с много авторитет-

ОЧАКВАМЕ
ТОМАС БАХ
ЗА 80-ГОДИШ-
НИНАТА
НА НСА

ни гости от чужбина. В тези два дни ще представим станалия вече традиционен грандиозен концерт спектакъл в Зала 1 на НДК, който поради огромния интерес ще има две издания, за да го видят колкото се може повече хора.

– Бихте ли направили профил на студента в Спортната академия?

– Студентът в Националната спортна академия е амбициозен млад човек с висок дух, който обича много спорта и родината. Също така цени ползите от спортуването, от физическото възпитание, от спортния туризъм и въобще от здравословния начин на живот. Фактите са, че повсеместно се увеличава търсенето на добри спортни педагози, учители, треньори, кинезитерапевти, на специалисти, които да работят с хора, имащи специални потребности. Нормално е да е така – активният начин на живот заема все по-важно място в начина на мислене на младите хора и съответно на

нашите студенти. И още нещо – сериозна част от студентите в Спортната академия оценяват, че имат всички предпоставки при нас да получат качествена подготовка, а оттам и възможност за бъдеща професионална изява в спорта за високи постижения, което е в пряка връзка с имиджа на България. Доказателство за това е, че сме предпочитано висше училище за много младежи от чужбина заради качеството на образованието, получено в Академията. Важно е да кажа, че във времето нашите студенти доказаха, че се реализират успешно и в много други сфери на живота и обществото. Нашият студент също така е убеден, че спортът, движението, а оттам и обучението в Академията са важна част от борбата на обществото срещу бездвижването, гръбнач-

КУЛМИНАЦИЯ
НА ЧЕСТВАНИЯ-
ТА ЩЕ СА
МЕЖДУНАРОД-
НИЯТ КОНГРЕС
„ПРИЛОЖНИ
НАУКИ
В СПОРТА“ И
ГРАНДИОЗНИЯТ
СПЕКТАКЪЛ
В ЗАЛА 1 НА
НДК НА 2 И 3
ДЕКЕМВРИ

ните изкривявания, социалната изолация. Затова и специалистите с оздравителна насоченост и адаптирана физическа активност получават професионална изява не само в България, но и по света.

– И последно – опитайте да очертаете как би изглеждала Националната спортна академия след десетилетие...

– Не съм сигурен как точно ще изглежда Академията след десетилетие. Но знам със сигурност, че работим усилено затова НСА „Васил Левски“ днес да върви уверено по пътя на своето развитие и просперитет. Сега залагаме по-високите стандарти и на обучение, и на модерната база, и на развитието на научната дейност. Това няма как да не е ключ за една просперираща Национална спортна академия не само в момента, а и след повече от десет години – за да продължаваме да изпълняваме мисията си на висше училище, което формира спортната идентичност и просперитет на България. ▣

